

ขั้นตอนในการสร้างระบบความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะหรือส่วนงานที่มีห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ควรมีการจัดทำแผนนโยบายด้านความปลอดภัย แผนปฏิบัติการ และโครงสร้างของหน่วยงานในด้านความปลอดภัย ได้แก่

- การจัดตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัย (safety committee) ที่มีองค์ประกอบดังนี้
คณบดี หรือหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่ เป็นประธานกรรมการ
รองคณบดีฝ่ายวิจัย หรือเทียบเท่า เป็นกรรมการ
หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงาน เป็นกรรมการ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการ เป็นกรรมการ
เจ้าหน้าที่ในการทำงานระดับวิชาชีพ (ถ้ามี) เป็นกรรมการ
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยคณะกรรมการมีบทบาททั้งการวางแผนปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย บริหารจัดการด้านความปลอดภัย ประเมินแผนความปลอดภัย โดยมีการทบทวนแก้ไขให้ได้มาตรฐาน เสนอแนะแก้ไขนโยบายด้านความปลอดภัย ตรวจสอบสาเหตุของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในห้องปฏิบัติการและหาแนวทางป้องกันแก้ไข โดยแต่ละห้องปฏิบัติการควรมีหัวหน้าห้องปฏิบัติการที่เป็นบุคลากรสายวิทยาศาสตร์ประจำ เพื่อคอยควบคุมดูแลการทำงานในห้องปฏิบัติการด้วยความปลอดภัยภายใต้กฎระเบียบที่ได้กำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการด้านความปลอดภัย

- การจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ห้องปฏิบัติการทุกที่ควรมีแผนการด้านความปลอดภัย (Laboratory Safety Plan; LSP) ที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน บุคคลรอบข้างและสิ่งแวดล้อม โดยนำเสนอในรูปแบบของรูปภาพหรือตารางที่เข้าใจง่าย และต้องมีการทบทวนแผนการปฏิบัติงานทุกปี และดำเนินการจัดทำหนังสือคู่มือด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ที่เกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณะกรรมการตรวจสอบด้านความปลอดภัยภายใน (ตามข้อ 1) และคณะกรรมการด้านความปลอดภัยภายนอกองค์กร (หากมีความพร้อม)

- การจัดทำระบบการจัดการสารเคมี ระบบการจัดการของเสีย ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย ให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัย

- ส่วนงานต้องรับผิดชอบและดูแลด้านความปลอดภัย โดยให้มีบทบาทดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนและนโยบายด้านความปลอดภัย รวมทั้งจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการทำงานอย่างปลอดภัย
- ทบทวนและตรวจสอบโครงสร้างอาคารรวมถึงอุปกรณ์เครื่องมือในห้องปฏิบัติการ ให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย

- ดูแลเรื่องกฎระเบียบต่างๆ รวมถึงการรายงานอุบัติเหตุและสถิติการบาดเจ็บขณะปฏิบัติงานแก่รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

- ประสานงานการจัดการอบรมความปลอดภัย และให้ความรู้ด้านความปลอดภัย แก่บุคลากรในสำนักงานและนิสิต

5. การอบรมความปลอดภัยแก่ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อลดความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ในห้องปฏิบัติการ โดยมีทั้งการอบรมเบื้องต้น (initial training) สำหรับบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่หรือบุคลากรเดิมหากต้องทำงานกับสารเคมีชนิดใหม่หรือใช้วิธีการตรวจสอบแบบใหม่ และการอบรมเพื่อฟื้นความรู้ (refresher training) เป็นการอบรมบุคลากรเดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการฟื้น ความรู้และกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ถูกต้องและปลอดภัย